

Уставни суд Босне и Херцеговине у Великом вијећу, у предмету број **АП 4351/20**, рјешавајући апелацију **Милана Благојевића**, на основу члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине, члана 18 став (3) тачка а), члана 57 став (2) тачка б) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 94/14), у саставу:

Мато Тадић, председник

Миодраг Симовић, потпредседник

Мирсад Ћеман, потпредседник

Валерија Галић, судија

Сеада Палаврић, судија

Златко М. Кнежевић, судија

на сједници одржаној 5. октобра 2021. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Одбија се као неоснована апелација **Милана Благојевића** поднесена против одлука Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине бр. 04-07-6-1699-4/2020 од 30. септембра 2020. године, 04-07-6-1699-2/2020 и 04-07-6-1699-3/2020 од 16. септембра 2020. године и 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године.

Одбацује се као недопуштена апелација **Милана Благојевића** поднесена против Рјешења Уставног суда Босне и Херцеговине број СУ-11-1212-3/20 од 24. новембра 2020. године због ненадлежности Уставног суда Босне и Херцеговине за одлучивање.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Милан Благојевић (у даљњем тексту: апелант) поднио је 2. децембра 2020. године апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) против одлука Високог судског и тужилачког савјета (у даљњем тексту: ВСТС) бр. 04-07-6-1699-4/2020 од 30. септембра 2020. године, 04-07-6-1699-2/2020 и 04-07-6-1699-3/2020 од 16. септембра 2020. године, 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године, те Рјешења Уставног суда број СУ-11-1212-3/20 од 24. новембра 2019. године.

II. Поступак пред Уставним судом

2. Апелант је предметном апелацијом затражио изузеће судије извјестиоца и правног савјетника судије који су поступали у предмету број АП 222/20, те судије Златка М.

Кнежевића који је у вријеме одлучења о цитираном предмету обављао дужност председника Уставног суда. Захтјев за изузеће мотивисан је искључиво незадовољством Одлуком број АП 222/20. Услови и поступак за изузеће председника Уставног суда, односно судије регулисани су чланом 90 Правила Уставног суда, а одлуку о томе, у смислу става (3) цитираног члана, доноси Уставни суд већином гласова судија, на приједлог председника Уставног суда, односно судије. Незадовољство одлуком Уставног суда, према члану 90 Правила Уставног суда, није разлог за тражење изузећа судије или председника Уставног суда. Истовремено, Правила Уставног суда не предвиђају изузеће правног савјетника судије Уставног суда који је поступао у предмету. На основу наведеног, Уставни суд је закључио да је приједлог за изузеће неоснован.

3. Одлуком о допустивости број АП 2388/19 (види Уставни суд, Одлука о допустивости број АП 2388/19 од 25. јуна 2019. године, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavisud.ba) Уставни суд је одбацио као преурањену апелантову апелацију поднесену против Одлуке ВСТС-а број 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године о продужењу рока за окончање дисциплинског поступка (коју апелант оспорава предметном апелацијом) због тога што је у вријеме одлучивања о тој апелацији предметни дисциплински поступак против апеланта још био у току.

4. Одлуком о допустивости и меритуму број АП 222/20 Уставни суд је дјелимично усвојио апелантову апелацију утврдивши кршење права на правично суђење у сегменту суђења пред непристрасним судом, што је био разлог за укидање оспорене коначне одлуке ВСТС-а и враћање предмета на поновно одлучивање (види Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број АП 222/20 од 23. јуна 2020. године, доступна на интернет страници Уставног суда www.ustavisud.ba).

5. На основу члана 23 Правила Уставног суда, од ВСТС-а и Уреда дисциплинског тужиоца затражено је 12. јула 2021. године да доставе одговор на апелацију.

6. ВСТС и Уред дисциплинског тужиоца су одговор на апелацију доставили 22. односно 23. јула 2021. године.

III. Чињенично стање

7. Чињенице предмета које произлазе из апелационих навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на сљедећи начин.

Дисциплински поступак

8. Уред дисциплинског тужиоца је 20. јуна 2018. године, пред Првостепеном дисциплинском комисијом ВСТС-а (у даљњем тексту: Првостепена дисциплинска комисија) поднио је дисциплинску тужбу број УДТ-322/18, допуњену 8. октобра 2018. године, допуњену и измијењену 12. новембра 2018. године и допуњену и измијењену 21. јануара 2019. године, против апеланта, судије Окружног суда у Бањалуци, због дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“, члана 56 тачка 9 Закона о ВСТС-у: „доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно и неоправдано кршење правила поступка“, члана 56 тачка 16 Закона о ВСТС-у: „упуштање у активности које су неспојиве са дужностима судије“ и члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“, те повреде одредаба Кодекса судијске етике, конкретно чланова 1.2, 4.2. и 4.3. Кодекса судијске етике, којима је прописано: „Судија не смије имати неприкладних веза са законодавном и извршном власти, тако да јавност мора имати предоцбу о непостојању таквих веза или утицаја“, „судија се понаша на начин да афирмише повјерење јавности у интегритет правосуђа“ и „судија, као и сваки други грађанин, има право на слободу изражавања, мисли, савјести, вјероисповијести, удруживања и окупљања, али да се у остваривању тих права увијек понаша на такав начин да очува дигнитет судијског положаја, непристрасност и независност правосуђа.“

9. ВСТС је Одлуком број 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године (коју апелант оспорава предметном апелацијом) усвојио приједлог Првостепене дисциплинске комисије за продужење рока за окончање дисциплинског поступка број УДТ-322/18 од 20. јуна 2018. године и утврдио оправданим продужење рока за окончање дисциплинског поступка против апеланта, тако да се дисциплински поступак у овом предмету морао окончати најкасније у року од шест мјесеци, почев од 20. јуна 2019. године. Из образложења одлуке произлази да су рочишта за главну расправу пет пута одгађана, и то четири пута због апелантових поднесених захтјева за изузеће, те једанпут на захтјев Уреда дисциплинског тужиоца. Такође, дисциплинска тужба је измијењена и допуњена три пута од Уреда дисциплинског тужиоца, за што је било потребно узети у обзир вријеме неопходно да се апелант упозна с наводима измијењене и допуњене тужбе и евентуално достави одговор на измјену и допуну тужбе. Узимајући у обзир наведене околности због којих се предметни дисциплински поступак објективно није могао окончати у предвиђеном року, закључено је да су разлози за продужење рока у складу са чланом 73 Закона о ВСТС-у.

10. Уставни суд је Одлуком о допустивости број АП 2388/19 одбацио као преурањену апелантову апелацију поднесену против одлуке ВСТС-а из претходне тачке (види тачку 3 ове одлуке).

11. Одлуком Првостепене дисциплинске комисије број 04-07-6-315-78/2019 од 11. јула 2019. године апелант је проглашен одговорним за дисциплинске прекршаје из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произилазе из вршења дужност судије“, члана 56 тачка 9 Закона о ВСТС-у: „доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно и неоправдано кршење правила поступка“ и члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“, па му је примјеном одредби члана 58 став 1 тачка (ц) и члана 59 Закона о ВСТСБиХ изречена дисциплинска мјера смањење плате за износ од 15% на период од шест мјесеци. Уред дисциплинског тужиоца је повукао дио дисциплинске тужбе, док је у преосталом дијелу дисциплинска тужба одбијена.

12. Из образложења одлуке произлази да је у погледу тачке а) дисциплинске тужбе („одавање повјерљивих информација које произилазе из вршења дужност судије“) утврђено да је апелант након вијећања и гласања у предмету Окружног суда у Бањалуци број 11 0 К 019131 16 К, обављеног 8. јуна 2017. године, затражио од предсједника судског вијећа да приликом јавне објаве пресуде обавијести присутне да он као члан вијећа има издвојено неслажуће мишљење. Након што је предсједник вијећа то одбио упозоривши га да би јавним саопштавањем издвојеног мишљења била повријеђена тајност вијећања и гласања, те након што је јавно објављена пресуда и предсједник вијећа и други члан вијећа напустили судницу, тужени (апелант) обратио се присутним ријечима: „Имам потребу да кажем због јавности и присутних медија, а то се односи на случај који је вјероватно први у судској пракси овдашњој, а то је само тренутак да ја имам издвојено супротно неслажуће мишљење у погледу дјела из тачке један оптужнице – тешко убиство у покушају. Ја сматрам да је и за то дјело оптужени требао бити ослобођен и због присутних медија и јавности, дакле, обавјештавам да ћу своје издвојено написано мишљење са потпуним образложењем доставити у спис, и ову прилику користим да кажем да молим и захтијевам да се моје издвојено мишљење не затвара ни у какав посебан омот, јер се према Закону о кривичном поступку у посебан омот само затвара записник о вијећању и гласању. Поред тога молим и тражим да се моје издвојено неслажуће мишљење достави странкама у поступку и оштећеном. Толико, хвала“, након чега је у чланку „Вучковићу 11 година затвора за покушај убиства бивше дјевојке“ објављеног на интернет страници „Независних новина“, истог дана,

пренесено: „Занимљиво да је Милан Благојевић један од чланова трочланог судског вијећа рекао да има издвојено мишљење, те да сматра да је оптужени требао бити ослобођен“. На тај начин апелант је поступио супротно одредбама чл. 68 и 77 Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљњем тексту: ЗКПРС).

13. Првостепено дисциплинско вијеће је указало да је одредбом члана 68 став 1 ЗКПРС прописано да се о вијећању и гласању саставља посебан записник, док је ставом 2 истог члана наведено да записник о вијећању и гласању судског вијећа садржи ток гласања и одлуку која је донесена. Став 3 истог члана прописује да записник потписују сви чланови вијећа и записничар, а да ће се одвојена мишљења прикључити записнику о вијећању и гласању, ако нису унесена у записник, док је ставом 4 одређено да ће се записник о вијећању и гласању затворити у посебан омот и да овај записник може разгледати само вијеће вишег суда када рјешава о правном лијеку и у том случају дужно је да записник поново затвори у посебан омот и да на омоту назначи да је разгледало записник. Одредбом члана 77 став 1 истог закона прописано је да се вијећање и гласање врши у тајном засједању, док је ставом 2 истог законског члана прописано да у просторији у којој се врши вијећање и гласање могу бити присутни само чланови вијећа и записничар.

14. Разматрањем наведених законских одредби Првостепена дисциплинска комисија је закључила да је апелант јавном објавом неслажућег издвојеног мишљења повриједио наведене одредбе ЗКПРС, те самим тим починио дисциплинске прекршаје из члана 56 тачке 4 и 9 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије“ и „доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно и неоправдано кршење правила поступка“. Наиме, како је даље наведено у образложењу одлуке, из наведених одредби несумњиво произлази тајност вијећања и гласања у кривичним вијећима. Јавном објавом свог издвојеног, неслажућег мишљења апелант је јасно показао своју вољу у погледу гласања у конкретном кривичном поступку, а сасвим разумљиво и начин гласања осталих чланова кривичног вијећа. На овај начин апелант је јавно обзнанио повјерљиву информацију која произлази из дужности судије и извршио дисциплински прекршај из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“.

15. У погледу навода о дисциплинском прекршају из члана 56 тачка 9 Закона о ВСТС-у („доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно и неоправдано кршење правила поступка“), истакнуто је да из одредаба члана 68 ЗКПРС јасно произлази могућност члана кривичног вијећа да издвоји своје мишљење. Дакле, апелантово право на издвојено

неслажуће мишљење уопште није предмет овог поступка. Међутим, како је даље наведено, поставља се питање да ли апелант може такво мишљење јавно обзнанити и доставити га странкама у поступку у писаној форми, а Првостепена дисциплинска комисија је сматрала да је такво апелантово поступање супротно наведеним законским одредбама. Наиме, члан 68 став 3 ЗКПРС јасно прописује да ће се одвојена мишљења прикључити записнику о вијећању и гласању, ако нису унесена у записник. Дакле, према наведеној одредби издвојена или одвојена мишљења могу се унијети у сам записник или уколико нису унесена у записник о вијећању и гласању прикључиће му се. Даље је наведено да, уколико би се прихватило апелантово мишљење да издвојена мишљења не представљају дио записника, поставља се питање на који би се начин издвојено мишљење које је унесено на записник издвојило из самог записника о вијећању и гласању и да ли би јавно објављивање и таквог мишљења представљало повреду тајности вијећања и гласања. Сам етимолошки појам ријечи *прикључити* подразумијева спојити, здружити с ким или чим, припојити, додати коме или чему. Дакле, према мишљењу Првостепене дисциплинске комисије, издвојена или одвојена мишљења представљају дио записника о вијећању и гласању и као таква не могу бити јавно објављена. У прилог томе говори и одредба члана 68 став 4 ЗКПРС која прописује „записник о вијећању и гласању затвориће се у посебан омот. Овај записник може разгледати само вијеће вишег суда када рјешава о правном лијеку и у том случају дужно је да записник поново затвори у посебан омот и да на омоту назначи да је разгледало записник.“

16. Првостепено дисциплинско вијеће је даље истакло да је такође неспорно да чланови кривичног вијећа током вијећања и гласања могу изнијети своја запажања у погледу проведеног кривичног поступка, процедуралних недостатака и чињеничног описа дјела и евентуално издвојити своје мишљење у односу на одлуку вијећа. Међутим, таква запажања члана вијећа у вези с примјеном закона о кривичном поступку и кривичног закона на конкретан случај, која могу бити супротна у односу на запажања осталих чланова кривичног вијећа, не оправдавају јавно објављивање издвојеног мишљења и не могу бити релевантна у поступку утврђивања дисциплинске одговорности туженог (апеланта) за конкретан дисциплински прекршај.

17. Још је истакнуто да Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) у члану 10 став 2 наводи да се коришћење слобода може подвргнути формалностима, условима и ограничењима прописаним законом, што је управо у конкретном случају и прописано одредбама ЗКПРС, односно да је записник о

вијећању и гласању тајан и члан судског вијећа га не може јавно објавити, нити на тај начин довести у неугодан и компромитирајући положај преостале чланове вијећа.

18. У погледу праксе Уставног суда, на коју се апелант такође позвао, истакнуто је да Уставни суд поступа у складу с Уставом Босне и Херцеговине и Правилима Уставног суда гдје је јасно прописано да се издвојено мишљење судије јавно објављује.

19. Коначно, истакнуто је да је тачан апелантов навод да је Консултативно вијеће европских судија донијело Мишљење број 11 од 18. децембра 2008. године у којем се у тачкама 51 и 52 наводи да издвојено мишљење треба да буде објављено заједно с већинским мишљењем, те да судије на тај начин изражавају потпуно или дјелимично неслагање с одлуком коју је донијела већина судија и наводе разлоге за своје неслагање. Међутим, како је у образложењу наглашено, наведено мишљење Консултативног вијећа европских судија није правно обавезујуће за Првостепену дисциплинску комисију у конкретном случају у односу на примјену ЗКПРС.

20. У погледу тачке ц) дисциплинске тужбе, на основу исказа већег броја свједока, утврђено је да је апелант присуствујући семинару „Примјена Закона о заштити тајних података“ одржаном 17. марта 2017. године, у просторијама Центра за едукацију судија и тужилаца Републике Српске (у даљњем тексту: ЦЕСТРС) у Бањалуци, упадицама и коментарима ометао рад едукатора и онемогућавао редовно одвијање семинара, омаловажавајући једног од едукатора и његов физички изглед, тврдећи да не личи на правника, а другом едукатору рекао да „нема појма“, након чега је, по завршетку семинара, упозорио начелницу Сектора за почетну обуку у ЦЕСТРС В. П. да му се убудуће склања с пута, да не жели да је види и да јој је боље да се не појављује на семинару на којем је он учесник. Дакле, на наведени начин апелант је прекршио своју етичку обавезу да се увијек понаша на начин да очува дигнитет судијског положаја, што представља кршење етичког кодекса и прекршај из члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“.

21. У тачкама д), е), ф), г) и х) допуна и измјена дисциплинске тужбе наводи се да је апелант поступајући у пет жалбених парничних предмета, наведених у овим тачкама тужбе, супротно члану 377 Закона о парничном поступку Републике Српске (у даљњем тексту: ЗППРС), којим и није предвиђена могућност да чланови судског вијећа вишег суда израђују или достављају странкама „издвојено неслажуће мишљење“ и којим је прописано да записник о вијећању и гласању може разгледати само виши суд, кад рјешава о правном

лијеку, писмено израдио и упутио странкама уз пресуду и своја издвојена неслажућа мишљења са сједнице вијећа, у којим је изложио детаље вијећања и гласања о одлуци странкама у поступку, односно упорно и неоправдано прекршио правила поступка и извршио дисциплински прекршај из члана 56 тачка 9 Закона о ВСТС-у: „доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно и неоправдано кршење правила поступка.“

22. Разматрајући одредбе члана 377 ЗППРС, Првостепено дисциплинско вијеће је указало да је јасно да ЗППРС, за разлику од ЗКПРС, не предвиђа могућност да чланови вијећа вишег суда израђују или достављају странкама „издвојено неслажуће мишљење“, а самим тим нити одредбу да се издвојено неслажуће мишљење прикључује записнику о вијећању и гласању. Уколико би ЗППРС садржавао наведену одредбу, издвојено неслажуће мишљење прикључило би се записнику о вијећању и гласању на којег се примјењују поменуте одредбе о тајности наведеног документа, те да га може разгледати само виши суд кад рјешава о правном лијеку. Имајући у виду наведено, Првостепена дисциплинска комисија је закључила да није било услова за утврђивање дисциплинске одговорности туженог апеланта у вези с тачкама д), е), ф), г) и х) допуна и измјена дисциплинске тужбе с обзиром на одсуство законске забране сачињавања издвојеног неслажућег мишљења и његовог достављања странкама у поступку.

23. У погледу апелантовог приговора да му је незаконито онемогућено да добије препис тонског записника са свих рочишта одржаних у овом предмету, у смислу члана 355 ЗППРС, истакнуто је да је апелант у току поступка обавијештен дописом од 29. октобра 2018. године да је то питање јасно дефинисано одредбама Пословника ВСТС-а, којим је прописано да се расправе пред Комисијама снимају уређајима за звучно снимање, те да свака странка може захтијевати аудиоснимак главне расправе, који се доставља свим странкама у року од пет дана од дана подношења захтјева. У погледу достављања тонског записа одржаних рочишта, апеланту је на његов захтјев достављен тонски запис одржаног припремног рочишта, а што је потврдио и апелант у свом допису од 26. септембра 2018. године. С обзиром на наведено, Првостепена дисциплинска комисија се позвала на одредбе члана 92 став 12 Пословника ВСТС-а, који прописује да „Свака странка може захтијевати аудиоснимак главне расправе. Аудиоснимак се доставља свим странкама у року од пет дана од дана подношења захтјева.“ Како апелант није захтијевао достављање аудиоснимака главне расправе, у смислу цитиране одредбе Пословника ВСТС-а, они му нису ни достављени.

24. Коначно, истакнуто је да је током поступка апелант у више наврата подносио захтјев за изузеће појединих чланова Првостепене дисциплинске комисије и предсједника ВСТСБиХ

Милана Тегелтије који је задужен за одлучивање о захтјевима за изузеће чланова дисциплинске комисије и чланова Вијећа, те да су сви ови захтјеви одбијени или одбачени.

25. У погледу апелантових навода изнесених у завршној ријечи у којој апелант износи своја запажања о незаконитом поступању Првостепене дисциплинске комисије на рочишту за главну расправу одржаном 15. априла 2019. године, која је онемогућила апеланта да изведе доказ (*PowerPoint* презентација с релевантним законским одредбама Закона о заштити тајних података), Првостепена дисциплинска комисија је истакла да предмет тачке ц) дисциплинске тужбе није питање тумачења и примјене појединих одредаба Закона о заштити тајних података, већ питање апелантовог понашања на предметном семинару, те је из тог разлога и одбијено презентовање појединих одредаба наведеног закона на главној расправи. У преосталом дијелу Првостепена дисциплинска комисија је сматрала да су апелантови приговори неосновани, односно нису таквог карактера да би утицали на одлуку комисије у погледу апелантове одговорности и изречене дисциплинске мјере.

26. Након што је утврдила да је апелант починио наведене дисциплинске прекршаје, Првостепена дисциплинска комисија се определијелила за изрицање дисциплинске мјере, смањење плате за износ од 15% на период до шест мјесеци из члана 58 став 1 тачка (ц) Закона о ВСТС-у, претходно цијенећи све принципе и правила из члана 59 Закона о ВСТС-у, а у вези са критеријумима који су утврђени Смјерницама за одређивање дисциплинских мјера у дисциплинским поступцима (усвојене на сједници Вијећа 8. јула 2016. године; у даљњем тексту: Смјернице). Првостепена дисциплинска комисија је од отежавајућих околности имала у виду чињенице да је апелант починио три дисциплинска прекршаја, да је почињење прекршаја из тачке 1.1 изреке одлуке имало за посљедицу угрожавање интегритета одлука кривичног вијећа и тајности вијећања и гласања, а у погледу тачке 1.2 изреке одлуке нанесену штету очувању дигнитета судијског положаја, односно повјерења јавности у интегритет правосуђа, док је од олакшавајућих околности узета у обзир чињеница да је апелант прекршаје починио из нехата, да до сада није дисциплински одговарао, да је издвојено мишљење саопштио искључиво ради сопственог осјећаја правичности, те да је на предметном семинару иступао у намјери да укаже на потребу очувања независности правосуђа у односу на остале гране власти.

27. Другостепена дисциплинска комисија за судије ВСТС-а (у даљњем тексту: Другостепена дисциплинска комисија), одлучујући о апелантовој жалби, донијела је Одлуку број 04-07-6-315-86/2019 од 2. октобра 2019. године којом се апелантова жалба дјелимично уважава, те се Одлука Првостепене дисциплинске комисије број 04-07-6-315-78/2019 од 11.

јула 2019. године преиначава у погледу врсте почињених дисциплинских прекршаја и изречене дисциплинске мјере, тако да се дисциплинска тужба одбија у погледу дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 9 Закона о ВСТС-у („доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно и неоправдано кршење правила поступка“), док се за почињене дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 4 и тачка 22 Закона о ВСТС-у („одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“ и „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“) апеланту изриче дисциплинска мјера јавна опомена. У преосталом дијелу апелантова жалба је одбијена и потврђена Одлука Првостепене дисциплинске комисије број 04-07-6-315-78/2019 од 11. јула 2019. године.

28. Другостепена дисциплинска комисија је, прије свега, оцијенила неоснованим апелантов приједлог да буде позван на сједницу на којој се буде одлучивало о његовој жалби. У вези с тим је истакнуто да одредбама Пословника ВСТС-а, као и одредбама ЗППРС, није прописано да се странке позивају на сједницу Другостепене дисциплинске комисије. Наиме, дужност позивања странке у жалбеном поступку постоји само за случај да Другостепена дисциплинска комисија одлучи да о жалби странке донесе одлуку на основу одржане расправе (супсидијарна примјена члана 217 став 1 у вези са чланом 218 став 1 ЗППРС). Међутим, одлучивање о жалби на основу одржане расправе није условљено приједлогом жалиоца, већ оцјеном Другостепене дисциплинске комисије да ли су у конкретном случају испуњени законски услови за заказивање расправе, прописани одредбом члана 217 став 2 ЗППРС. У конкретном случају, Другостепена дисциплинска комисија је оцијенила да не постоји потреба да се ради правилног утврђивања чињеничног стања на расправи пред Другостепеном комисијом поново изведу већ изведени докази, нити да је због повреде одредаба парничног поступка у првостепеном дисциплинском поступку потребно одржати расправу пред Другостепеном дисциплинском комисијом.

29. Неоснованим су оцијењени и апелантови приговори да му је повријеђено право на одбрану јер на главној расправи није саслушан у својству странке на околности наведеног дисциплинског прекршаја, да га Првостепена дисциплинска комисија није упозорила да је дужан као странка да говори истину и да давање лажног исказа представља кривично дјело, нити га је саслушала као странку у смислу члана 104 став 2 ЗППРС будући да га нико од чланова Првостепене дисциплинске комисије није испитао иако он у поступку није имао пуномоћника. У вези с тим, Другостепено дисциплинско вијеће је навело да, супротно апелантовим наводима, на рочишту од 28. маја 2019. године изведен је доказ његовим

саслушањем у својству странке. Околности да чланови Првостепене дисциплинске комисије нису апеланту током исказа постављали питања, према оцјени Другостепене дисциплинске комисије, нема значај погрешне примјене члана 104 став 2 ЗППРС, тим више што се ни у жалби не тврди да је извођење доказа саслушањем апеланта започело његовим испитивањем од Уреда дисциплинског тужиоца. Осим тога, указано је да чињеница да апелант прије давања свог исказа није поучен о обавези да говори истину, нити је упозорен на последице давања лажног исказа, сама по себи не одузима том исказу правни карактер доказа саслушањем странке, нити представља повреду одредаба парничног поступка која је била од утицаја на доношење законите и правилне одлуке у конкретном случају. Ово тим више што апелант у жалби није тврдио да Првостепена дисциплинска комисија одлучне чињенице није утврдила на основу његовог исказа, већ евентуално на основу његових информативних изјава датих у одговору на тужбу или његовој завршној ријечи.

30. Такође је истакнуто да је Првостепена дисциплинска комисија, правилно примјењујући члан 8 ЗППРС, описала процес појединачне оцјене доказа, па тако и оцијенила исказе свједока Сенаида Ибрахимефендића и Пашаге Мешића, довела сваки оцијењени доказ у везу с другим доказима и извођењу закључака о доказаности правно релевантних чињеница које су представљале стварни и правни основ за доношење одлуке.

31. Коначно, Другостепено дисциплинско вијеће је оцијенило неоснованим и апелантове наводе о повреди правила поступка које апелант налази и у чињеници да му нису, у складу с одредбама ЗППРС, на његов захтјев, достављени записници с рочишта у овом дисциплинском предмету. Другостепено дисциплинско вијеће је, као и Првостепено дисциплинско вијеће, истакло да је наведено питање регулисано Пословником ВСТС-а, па стога нема мјеста супсидијарној примјени одредаба ЗППРС. Према одредбама чл. 92 ст. 10 и 12 Пословника ВСТС-а, прописано је да се врши тонско снимање рочишта и да се аудиоснимак доставља странкама. Пословником није прописана израда писмених записника, па стога није ни прописана обавеза њихове доставе странкама на њихов захтјев.

32. Разматрајући жалбене наводе који се тичу примјене материјалног права, Другостепено дисциплинско вијеће је, полазећи од утврђеног чињеничног стања, које жалбом није доведено у сумњу нити једним конкретним приговором чињеничне природе, закључило да је правилно Првостепена дисциплинска комисија примијенила материјално право утврђењем да се у апелантовим радњама описаним у тачки а) дисциплинске тужбе остварује обиљежје дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије, те дало

разлоге, изложене на стр. 20–22 одлуке, које, у битном, као правилне и потпуне прихвата и Другостепена дисциплинска комисија.

33. Другостепена дисциплинска комисија је истакла да предметни дисциплински поступак, као и сама жалба, отвара питање мањинског судијског мишљења, односно права судије да изрази и јавно изнесе своје мањинско правно мишљење. У вези с тим је наведено да није спорно да је у појединим европским земљама дозвољено јавно саопштавање и објављивање издвојеног неслажућег мишљења и у поступцима пред редовним судовима, а да се као аргументи за таква законска рјешења наводе јачање поуздања у судство јер потиче већину на оштроумније расуђивање, спајање слободе изражавања и личне савјести, могућност откривања слабости у правном систему и утицање на његове промјене у будућности, јемчење једнаког односа према свим члановима судских вијећа и њиховим појединачним ставовима. Међу такве земље спадају нпр. Грчка, Ирска, Пољска, Румунија, Словачка, Шпанија, Шведска, Норвешка, Литванија и Украјина.

34. Другостепена дисциплинска комисија је даље истакла да Босна и Херцеговина не припада том правном кругу европских земаља, те је поново указала на одредбе чл. 68 и 77 ЗКПРС. Такође је указала да је одредбама члана 292 став 1 истог закона прописано да ће суд одмах објавити пресуду након што је она изречена, а да ако суд није у могућности да истог дана по завршетку главног претреса изрекне и објави пресуду, одложиће објављивање пресуде највише за три дана и одредиће вријеме и мјесто објављивања пресуде, док је у ставу 2 истог члана наведено да ће суд у присутности странака и бранилаца, њихових законских заступника и пуномоћника јавно прочитати изреку и саопштити укратко и разлоге пресуде. Стога, по схватању Другостепене дисциплинске комисије, супротно апелантовом правном резонувању, правилно је Првостепена дисциплинска комисија протумачила одредбе чл. 68 и 77 ЗКПРС када је закључила да судија има право на издвојено неслажуће мишљење, али не и право на јавно саопштавање таквог мишљења приликом објављивања пресуде, будући да се странкама и браниоцима, њиховим законским заступницима и пуномоћницима само јавно чита изрека и саопштавају укратко разлози пресуде. Код зборног одлучивања, ако пресуда није једногласна, она представља мишљење већине која је за њу гласала и у тој пресуди нема мишљења судије које се разликује од већинског мишљења. Легитимни циљ наведеног законског рјешења о тајности вијећања и гласања и забрани јавног објављивања издвојеног неслажућег мишљења је заштита ауторитета суда и његових судија, чување независности судија од непримјерених политичких притисака, осигурање јасноће и недвосмислености донесених одлука и очување међусобне колегијалности судија. У вези с тим, Другостепена

дисциплинска комисија је нагласила да у одређеном броју европских земаља издвојено судијско мишљење није уопште допуштено (Белгија, Француска, Италија, Луксембург, Малта, Холандија, Аустрија), а да неке земље не допуштају објаву издвојеног неслажућег судијског мишљења, као што је то случај у Њемачкој, Чешкој или Мађарској.

35. Другостепена дисциплинска комисија је сматрала неприхватљивим апелантов правни став да одвојено мањинско мишљење не представља саставни дио записника о вијећању и гласању. На основу садржаја одредбе члана 68 став 3 ЗКПРС, пгета мишљењу Другостепене дисциплинске комисије, може се закључити да је правило да се одвојено мишљење уноси у записник о вијећању и гласању и чини његов саставни дио, а рјешење да се одвојено мишљење прикључује записнику о вијећању и гласању предвиђено је због могућег већег обима тог одвојеног мишљења. Међутим, то не значи да и у том случају прикључено одвојено мишљење не чини саставни дио записника о вијећању и гласању.

36. Оцијењен је неоснованим и жалбени приговор у погледу наводног нарушавања права на правично суђење и права на слободу изражавања мишљења загарантованих Европском конвенцијом будући да је у члану 10 став 2 Европске конвенције као једно од ограничења ових права наведено очување ауторитета и непристрасности судске власти.

37. Такође је истакнуто да се апелант неосновано у својој жалби позива и на праксу Уставног суда, према којој се са одлукама суда јавно објављују и издвојена мишљења судија. У том погледу, Уставни суд поступа у складу с Правилима Уставног суда, односно у складу са чланом 43 став 2, којим је прописано да се издвојено мишљење прилаже уз одлуку као анекс, те да се одлука објављује у службеним гласилима и публикацији Уставног суда заједно с издвојеним мишљењем. Стога се пракса и поступање Уставног суда не може аналогно примијенити на рад редовних судова јер ЗКПРС изричито прописује тајност вијећања и гласања и начин на који се поступа у случају издвајања мишљења судије. Овако утврђена правила поступања у раду уставних судова у односу на редовне нису специфична само за правосудне системе у Босни и Херцеговини, већ су карактеристична и за поједине европске државе (Кипар, Чешка, Данска, Латвија, Мађарска, Словенија).

38. Надаље, истакнуто је да неосновано апелант, на основу чињенице да је Првостепена дисциплинска комисија одбила дисциплинску тужбу у односу на тачке г) до х) (објављивање издвојених неслажућих мишљења у парничним судским поступцима), а да га је прогласила дисциплински одговорним за јавно објављивање издвојеног неслажућег мишљења у кривичном поступку, изводи закључак да је одлука Првостепене дисциплинске комисије

дискриминаторна јер доводи до забрањеног разликовања по основу статуса судије, односно странке у зависности од врсте судског поступка. Не улазећи у правилност тумачења одредаба ЗППРС од Првостепене дисциплинске комисије, према мишљењу Другостепене дисциплинске комисије, евентуално различито законско нормирање тајности вијећања гласања, односно могућности објављивања неслажућег судијског мишљења у парничном и кривичном поступку, може имати легитиман циљ и не представља дискриминацију. Другостепена дисциплинска комисија је такође закључила да се, супротно правном ставу Првостепене дисциплинске комисије, у напријед наведеним радњама туженог (апеланта) не стиче, поред дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у, и дисциплински прекршај из члана 56 тачка 9 истог закона: „Доношење одлука којим се очигледно крши закон или упорно или неоправдано правила поступка“. У конкретном случају, како је даље навела Другостепена дисциплинска комисија, ради се о привидном стицају по основу консумпције јер је дисциплински прекршај из члана 56 тачка 9 садржан у дисциплинском прекршају из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТСБиХ. Проузроковане посљедице радњама описаним под тачком 1.1 Првостепене дисциплинске одлуке у конкретном случају чине једну забрањену посљедицу и не представљају елементе посебних дисциплинских прекршаја.

39. У погледу тачке ц) дисциплинске тужбе, која се односи на дисциплински прекршај из члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“, а који се односи на апелантово понашање на семинару „Примјена Закона о заштити тајних података“, одржаном 17. марта 2017. године у Бањалуци, истакнуто је да је стечено увјерење о постојању, односно непостојању одлучних чињеница у погледу овог дисциплинског прекршаја Првостепена дисциплинска комисија оправдала увјерљивим и логичним разлозима који имају основ у исказима саслушаних свједока, при чему је у разлозима првостепене одлуке јасно наведено због чега се није могла поклонити вјера исказима свједока П. М. и С. И. да апелант током спорног семинара није упућивао било какве уврједљиве ријечи едукаторима и запосленици ЦЕСТРС В. П.

40. У вези с одлуком о дисциплинској мјери, Другостепена дисциплинска комисија је имала у виду све околности на које је указала и Првостепена дисциплинска комисија, околности, али и чињенице да је Другостепена дисциплинска комисија утврдила да је апелант починио два, а не три дисциплинска прекршаја, да нити један почињени прекршај не обухвата непоштење, да није био вођен жељом да задовољи лични интерес, нити се руководио похлепом или осветољубивошћу. Другостепена дисциплинска комисија је

закључила да је дисциплинска мјера јавна опомена адекватна природи и тежини почињених дисциплинских прекршаја и степену одговорности починиоца, те да ће се њеним изрицањем остварити сврха кажњавања.

41. Одлуком ВСТС-а број 04-07-6-315-94/2019 од 28. новембра 2019. године одбијена је као неоснована апелантова жалба, те је потврђена Одлука Другостепене дисциплинске комисије број 04-07-6-315-86/2019 од 2. октобра 2019. године.

42. Након испитивања жалбених разлога за које је утврђено да су неосновани, позивајући се на члан 17 став 5, у вези са чланом 60 став 6 Закона о ВСТС-у и чланом 104 став 1 тачка б) Пословника ВСТСБиХ, Вијеће као цјелина је жалбу одбило и потврдило одлуку Другостепене дисциплинске комисије.

43. Одлуком Уставног суда број АП 222/20 усвојена је апелантова апелација, оспорена одлука ВСТС-а из тачке 40 ове одлуке од 28. новембра 2019. године је укинута и предмет је враћен на поновни поступак. Уставни суд је у одлуци утврдио повреду апелантовог права на правично суђење искључиво у сегменту суђења пред непристрасним судом јер је утврђено да је Ружица Јукић, у то вријеме члан и потпредсједница ВСТС-а, у својим изјавама у медијима исказала предрасуде и несклоност према апеланту. Приговоре у вези с непристрасношћу Милана Тегелтије, у то вријеме предсједника ВСТС-а, Уставни суд је одбио као неосноване. У цитираној одлуци Уставни суд се није бавио осталим аспектима права на правично суђење на које је апелант указао, нити приговорима у контексту кршења осталих апелантових права на која се позвао.

44. У поновном поступку Вијеће ВСТС-а је као цјелина, одлучујући о жалби против одлуке Другостепене дисциплинске комисије од 2. октобра 2019. године, донијело нову коначну Одлуку број 04-07-6-1699-4/2020 од 30. септембра 2020. године којом је жалба одбијена и оспорена одлука потврђена.

45. Из одлуке произлази да је предмет након одлуке Уставног суда враћен ВСТС-у на поновно одлучивање по хитном поступку, те да је апелант поред жалбе поднио и захтјев за изузеће предсједника Вијећа и чланова Вијећа који су учествовали у раду Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије, о чему је одлучено посебним рјешењима. У образложењу је наведено да је Вијеће ВСТС-а апелантову жалбу испитивало у дијелу који се односио на изречену дисциплинску мјеру, те је након испитивања жалбених разлога закључено да је дисциплинска мјера која је изречена (јавна опомена из члана 58 тачка б) Закона о ВСТС-у пропорционална природи и тежини почињених дисциплинских прекршаја,

за што је у оспореној одлуци дато мјеродавно образложење које је то Вијеће у цијелости прихватило.

46. У вези с апелантовим приговорима о повреди правила поступка јер му на његов захтјев нису достављени записници са рочишта, Вијеће ВСТС-а се позвало на одредбе члана 92 ст. 10 и 12 Пословника којима је прописано да се врши тонско снимање рочишта и да се аудиоснимак на захтјев доставља странкама. Дакле, како је Вијеће ВСТС-а истакло, Пословником није прописана израда писмених записника, те стога није ни прописана обавеза њихове доставе странкама на њихов захтјев. Још је наглашено да је у обје нижестепене одлуке јасно наведено да је спорно питање регулисано Пословником ВСТС-а, те да стога нема мјеста супсидијарној примјени ЗППРС.

47. У вези с апелантовим приговорима о погрешној примјени материјалног права у погледу одлучивања у дијелу дисциплинског прекршаја који се односи на издвајање судијског мишљења у кривичном поступку, Вијеће ВСТС-а је навело да су током поступка надлежне дисциплинске комисије у погледу примјене материјалног права закључиле да су у апелантовим радњама, које су биле предмет дисциплинског поступка, остварена обиљежја дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлази из вршења дужности судије“, а за такав закључак надлежне дисциплинске комисије ВСТС-а су дале разлоге које је као правилне прихватило и Вијеће ВСТС-а. Затим је Вијеће ВСТС-а навело да апелант понавља жалбене наводе које је истицао током поступка, и то да у поступку није саслушан као странка, о чему се Другостепена дисциплинска комисија детаљно изјаснила приликом одбијања тог жалбеног приговора, за што су дати релевантни разлози које прихвата и Вијеће ВСТС-а. Вијеће ВСТС-а је навело да се Другостепена дисциплинска комисија релевантно бавила и приговором који апелант понавља, а тиче се дисциплинског прекршаја из члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у који се односи на апелантово понашање на семинару „Примјена Закона о заштити тајних података“ одржаном у Бањалуци у контексту оцјене доказа и извођења закључка о доказаности правно релевантних чињеница које су представљале стварни и правни основ за доношење одлуке, а тим приговором се детаљно бавила Другостепена дисциплинска комисија.

48. У погледу Одлуке Уставног суда број АП 222/20 у вези с поступањем судије Ружице Јукић, констатовано је да именована бивша чланица ВСТС-а и потпредсједница ВСТС-а није учествовала у доношењу одлуке (раније јој је истекао мандат члана Вијећа ВСТС-а).

49. Због свега наведеног, Вијеће ВСТС-а је као цјелина у смислу члана 17 став 5 а у вези са чланом 60 став 6 Закона о ВСТС-у и члана 104 став 1 тачка б) Пословника ВСТС-а закључило да су жалбени приговори неосновани потврдивши у цијелости одлуку Другостепене дисциплинске комисије.

Оспорена рјешења о изузећу

50. ВСТС је у поновном поступку, након Одлуке Уставног суда број АП 222/20, рјешавао (нове) апелантове захтјеве за изузеће предсједника ВСТС-а и чланова ВСТС-а који су учествовали у надлежним дисциплинским комисијама.

51. Рјешавајући апелантов захтјев за изузеће предсједника ВСТС-а Милана Тегелтије, ВСТС је донио Рјешење број 04-07-6-1699-3/2020 од 16. септембра 2020. године којим је захтјев за његово изузеће од поступања у оквиру дисциплинског поступка, односно од поступања по захтјеву за изузеће осталих чланова Вијећа у оквиру дисциплинског предмета одбијен као неоснован. Цијенећи захтјев туженог (апеланта) ВСТС је закључио да наводи из захтјева не указују на било какве објективне показатеље сумње у непристрасност Милана Тегелтије у дисциплинском предмету, те су приговори оцијењени паушалним и неаргументованим. ВСТС је приликом одлучења имао у виду и став Уставног суда из Одлуке број АП 222/20 у вези с наводима о кршењу принципа непристрасности Милана Тегелтије.

52. Предсједник ВСТС-а Милан Тегелтија је рјешавајући апелантов захтјев за изузеће чланова ВСТС-а који су били чланови Првостепене дисциплинске комисије (Берина Алихоџић и Селим Карамехић) и Другостепене дисциплинске комисије (Горан Незиревић, Драгомир Вукоје и Махмут Шврака) одбио захтјев као неоснован Рјешењем број 04-07-6-1699-3/2020 од 16. септембра 2020. године. У рјешењу је наведено да је чланом 60 став (6) Закона о ВСТСБиХ предвиђена могућности да се изјави жалба на одлуку другостепене дисциплинске комисије о којој одлучује Вијеће као цјелина, што представља трећи додатни степен преиспитивања одлуке у дисциплинском поступку и могућност да жалбу, о којој је већ одлучено у другостепеном поступку, поново размотри ово тијело у пуном саставу. Осим тога, сходно члану 60 став (6) Закона о ВСТС-у, поступање ВСТС-а у саставу који је одређен чланом 4 став 1 Закона о ВСТС-у није супротно начелима права на правично суђење и не покреће питање објективне непристрасности суда, о чему је свој став заузео и Уставни суд у својој пракси (*АП 3080/09, АП 4005/16 и АП 222/20*).

Оспорени акт Уставног суда

53. Одлучујући о апелантовом захтјеву за приступ информацијама, Уставни суд је Рјешењем број СУ-11-1212-1/20 од 10. новембра 2020. године одбио апелантов захтјев уз образложење да је питање које се покреће регулисано чланом 28 став (2) Правила Уставног суда којим је прописано да нико нема право давати податке о судији извјестиоцу и правном савјетнику судије којем је предмет распоређен, нити податке који се односе на одлучивање у предмету, независно од статуса предмета (у поступку/окончан).

54. Одлучујући о апелантовој жалби против рјешења из претходне тачке, Уставни суд је Рјешењем број СУ-11-1212-3/20 од 24. новембра 2020. године жалбу одбио. У образложењу рјешења је, између осталог, наведено да из формулације члана 28 став (2) Правила Уставног суда јасно произлази да се правило без изузетка примјењује на све предмете независно од њиховог статуса, те сходно томе произлази да ништа не указује да је Уставни суд поступао супротно Правилима Уставног суда и Закона о слободи приступа информацијама БиХ.

IV. Апелација

а) Наводи из апелације

55. Апелант сматра да је оспореним одлукама прекршен принцип владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине, право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције, право на слободу мишљења, савјести и вјере из члана II/3г) Устава Босне и Херцеговине и члана 9 Европске конвенције, право на слободу изражавања из члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције и право на дјелотворан правни лијек из члана 13 Европске конвенције. Апелант, такође, тврди да је прекршена и забрана дискриминације из члана II/4 Устава Босне и Херцеговине и члана 14 Европске конвенције.

56. Апелант је, прије свега, затражио изузеће судије извјестиоца и правног савјетника који су поступали у предмету број АП 222/20, те предсједника Уставног суда који је у вријеме доношења цитиране одлуке обављао ту функцију. Разлози за такав захтјев мотивисани су незадовољством одлуком Уставног суда јер није утврђена повреда права на правично суђење на непристрасан суд у вези с медијским изјавама бившег предсједника ВСТС-а Милана Тегелтије током трајања дисциплинског поступка (о чему се апелант исцрпно изјаснио на стр. од 5 до 12 апелације).

57. У вези с Одлуком ВСТС-а број 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године коју апелант оспорава и којом је усвојен приједлог Првостепене дисциплинске комисије за

продужење рока за окончање дисциплинског поступка за шест мјесеци, до 20. децембра 2019. године, апелант, прије свега, истиче да су и приједлог и спорна одлука донесени без пружене могућности апеланту да се о приједлогу изјасни јер је, према апелантовом мишљењу, све „одрађено у тајности“, иако се не ради тек о процесним питањима, већ и питањима која су од круцијалне важности за правилну примјену права и правично суђење. Према апелантовом мишљењу, није постојао нити један ваљан правни основ за продужење рока за окончање дисциплинског поступка, па стога, имајући у виду да је наставак расправе био заказан за 24. јуни 2019. године, а поступак је морао бити окончан до 20. јуна 2019. године (јер је дисциплинска тужба поднесена 20. јуна 2018. године), наступила је застарјелост вођења дисциплинског поступка у дијелу за који је апелант проглашен одговорним ранијом коначном одлуком ВСТС-а од 28. новембра 2019. године. Апелант заправо предметном апелацијом покреће питање квалитета члана 73 Закона о ВСТС-у, затим кршења принципа владавине права у контексту одлуке ВСТС-а о продужењу рока за окончање дисциплинског поступка коју сматра незаконитом и без релевантног образложења (о чему се исцрпно изјаснио на стр. од 12 до 19 апелације).

58. Апелант предметном апелацијом оспорава и рјешења ВСТС-а од 16. септембра 2019. године којим је, према апелантовим тврдњама, незаконито (поново) одбијен захтјев за изузеће тадашњег предсједника ВСТС-а Милана Тегелтије, истичући да се о томе детаљно изјаснио и у апелацији АП 222/20, те вијећа ВСТС-а као цјелине, а у том контексту проблематизује и доводи у питање квалитет одредбе члана 60 став (6) Закона о ВСТС-у у дијеловима којима је прописано да у поступку по жалби против одлуке Другостепене дисциплинске комисије, изјављеној Вијећу као цјелини: „Чланови Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије имају право учествовати у доношењу одлуке о истој ствари“ јер је прописивање овог члана супротно праву на правично суђења пред непристрасним судом, у вези са чланом II/2 Устава Босне и Херцеговине (о чему се апелант исцрпно изјаснио на стр. од 20 до 28 апелације).

59. Апелант доводи у питање и законитост коначне одлуке ВСТС-а од 30. септембра 2020. године (о чему се апелант исцрпно изјаснио на стр. од 28 до 51 апелације). Прије свега, апелант доводи у питање квалитет одредбе члана 103 став 2 Пословника ВСТС-а, односно дио одредбе који гласи: „Одлука Другостепене дисциплинске комисије може се побијати само због изречене дисциплинске мјере“ јер је прописивање овог члана супротно праву на дјелотворан правни лијек из члана 13 Европске конвенције и праву на правично суђење из члана 6 Европске конвенције, све у вези са чланом I/2 и II/3е) Устава Босне и Херцеговине

наводећи да су на тим неуставним и подзаконским одредбама засноване оспорене одлуке. Апелант истиче да је у предметном дисциплинском поступку произвољно изведен закључак да је одговоран за дисциплински прекршај из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије“. У вези с тим, детаљно елаборира да из одредбе члана 68 ЗКПРС, конкретно ријечи „прикључиће се записнику“, не произлази закључак да је издвојено мишљење постало саставни дио записника о вијећању и гласању и да је забрањено саопштити приликом објављивања пресуде да постоји издвојено мишљење, нити да га је забрањено објавити достављањем странкама, браниоцу и оштећеном у кривичном поступку, те да је дисциплински прекршај кад се то издвојено мишљење достави странкама уз већинску одлуку у њиховом предмету. Наиме, законодавац у ЗКПРС није прописао „издвојено мишљење прикључиће се записнику о вијећању и гласању и чини његов саставни дио“, нити је у ЗКПРС прописано да се „записник о вијећању и гласању са издвојеним мишљењем затвара у посебан омот.“ Умјесто тога је прописано да ће се само „записник о вијећању и гласању затворити у посебан омот“, те да „тај записник“, а не записник с издвојеним мишљењем, може разгледати вијеће вишег суда када рјешава о правном лијеку. У прилог исправности свог тумачења наведених одредби ЗКПРС апелант је указао на рјешења из Закона о кривичном поступку Републике Хрватске (члан 88) наводећи да тај члан потврђује да ријечи „прикључиће се записнику“ објективно немају забрану саопштавања да постоји и издвојено судијско мишљење и његовог достављања странкама, нити имају значење прекршаја наводног одавања повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије. С обзиром на наведено, апелант истиче да саопштавањем да постоји и издвојено неслажуће судијско мишљење, као и његовим достављањем странкама, браниоцу и оштећеном у кривичном поступку није учињен прекршај одавања повјерљивих информација јер издвојено и образложено судијско мишљење није законом одређено као повјерљива информација. Апелант није у конкретном случају приликом објављивања пресуде одао ток вијећања и гласања, које се мора разликовати од издвојеног и образложеног судијског мишљења. Због тога ни дисциплински тужилац га није оптужио да је одао ток вијећања и гласања, што једино и неспорно представља повјерљиву информацију која произлази из вршења дужности судије, коју судија не смије да ода. На овај начин, према апелантовом мишљењу, повријеђено му је и право на слободу изражавања из члана 10 Европске конвенције. Такође, сматра је прекршена забрана дискриминације из члана II/4 Устава Босне и Херцеговине и члана 14 Европске конвенције јер су на овај начин странке, бранилац и оштећени, као и судија редовног суда који је написао издвојено мишљење, а забрањује му се да то мишљење буде саопштено и достављено странкама, доведени у

неједнак правни положај пред редовним судовима, у односу на положај пред Уставним судом, иако се ради о једном те истом кривичном предмету. Осим тога, сматра да је нејасно због чега саопштавање и достављање издвојеног мишљења не представља прекршај у парничном поступку.

60. Све наведено, према апелантовом мишљењу, указује на то да ријечи „прикључиће се записнику (члан 68 ЗКПРС)“ објективно немају значење забране саопштавања да постоји и издвојено судијско мишљење и његовог достављања странкама, нити имају значење прекршаја наводног одавања повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије. А кад би било прихваћено супротно, то покреће питање квалитета те законске одредбе јер се у том случају с пуним правом може рећи да законодавац није поштовао да закон мора довољно јасно прописивати забрану, на једној, и прецизно одређивање прекршаја на другој страни јер се било који прекршај не може свести на двије ријечи „прикључиће се“, пошто се тиме повређује начело правне сигурности као суштински елемент од којег је изграђен уставни принцип владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине. Дакле, наведене ријечи „прикључиће се записнику“ из члана 68 став 3 ЗКПРС, ако би се прихватило да имају значење какво им неуставно придаје ВСТС, супротне су принципу владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине. Поред тога, те ријечи су у том случају супротне и члану II/4 Устава Босне и Херцеговине, који забрањује дискриминацију по било ком основу, па и по основу статуса, у уживању било ког од права загарантованих тим Уставом и Европском конвенцијом, па тако и права на слободу мисли и слободу изражавања по било ком основу.

61. Коначно, апелант наводи да је произвољно утврђена и његова дисциплинска одговорност у погледу прекршаја из члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“ јер су у поступку занемарени докази које је он предлагао, односно селективно и произвољно су цијењени. У том правцу тврди да ни Првостепена ни Другостепена дисциплинска комисија, али ни ВСТС у својим одлукама нису дали оцјену кључних дијелова исказа свједока Ибрахимефендића и Мешића на које се апелант у апелацији осврнуо, чиме су се произвољно односили према тим крунским доказима одбране.

б) Одговор на апелацију

62. У одговору на апелацију Уред дисциплинског тужиоца је, прије свега, истакао да се о истој ствари изјаснио у предмету број АП 222/20 уз нагласак да ће одговор садржавати

раније истакнуте наводе. Између осталог, Уред дисциплинског тужиоца је у погледу апелантовог навода који се односи на одлуку ВСТС-а којом је продужен рок за окончање дисциплинског поступка за шест мјесеци истакао да оправданост разлога за продужење поменутог рока није оспоравана у дисциплинском поступку пред ВСТС-ом, а и апелант је сам навео да му је оспорена одлука достављена 29. маја 2019. године. Такође је указано да је предмет сложен, да је било потребно саслушати већи број свједока у односу на остале дисциплинске поступке против судија и тужилаца, да је дисциплинска тужба измијењена и допуњена три пута од Уреда дисциплинског тужиоца, као и да је апелант подносио захтјеве за изузеће свих чланова дисциплинске комисије. На крају, истакнуто је да је одлука о продужењу рока за окончање дисциплинског поступка донесена у складу с успостављеним стандардима за разматрање овог питања израженим у Одлукама Уставног суда број АП 3080/09 од 25. септембра 2010. године и број АП 4923/17 од 31. маја 2018. године. У вези с наводима о повреди правила поступка, коју апелант види и у чињеници да му нису на његов захтјев достављени записници с рочишта у овом дисциплинском предмету, Уред дисциплинског тужиоца је истакао да, супротно наведеном, одредбе чл. 92 ст. 10 и 12 Пословника ВСТС-а јасно прописују да се врши тонско снимање рочишта и да се аудиоснимак доставља странкама, а Пословником није прописана израда писаних записника, па стога није ни прописана обавеза његове доставе странкама, на њихов захтјев. У погледу оспоравања квалитета законске одредбе из члана 60 став 6 Закона о ВСТС-у, у смислу учешћа чланова Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије у одлучивању у трећем степену, Уред дисциплинског тужиоца је указао на Одлуку Уставног суда број АП 2371/11 од 6. октобра 2014. године. У одговору су надаље анализирана образложења оспорених одлука у погледу садржаја одредби чл. 68 и 77 ЗКПРС и закључци да је апелант својом јавном објавом неслажућег издвојеног мишљења повриједио наведене одредбе ЗКПРС, те самим тим и починио дисциплинске прекршаје из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у, те је закључено да су неосновани апелантови наводи о њиховој произвољности. Истакнуто је и да су неосноване апелантове тврдње да су, имајући у виду стајалишта дисциплинских комисија, судије кривичних реферата судова у нашој земљи дискриминисане у односу на судије парничних реферата с обзиром на то да првима није омогућено да износе своја издвојена мишљења, за разлику од других. При томе је указано да је занемарена разлика између прописа релевантних за одлучивање у овом поступку, односно да ЗПП не садржи члан који би се односио на тајност засједања приликом одлучивања у судском вијећу. У овом погледу је наведено да није основано довести у исту позицију апелантово издвојено мишљење с издвојеним мишљењем судија Уставног суда јер је поступак пред Уставним судом

регулисан посебним Правилима Уставног суда. У вези с наведеним дисциплинским прекршајем, истакнуто је да је неоснован апелантов навод да му је повријеђено право на слободу изражавања, који је прописан чланом 10 Европске конвенције, имајући у виду ограничења прописана у ставу 2 наведеног члана, у интересу, између осталог, и „очувања ауторитета и непристрасности судства“, а једно од оваквих ограничења представља тајност вијећања и гласања, прописана ЗКП-ом. На крају, у вези с дисциплинским одлукама везано за испољено понашање на семинару о заштити тајних података, који је одржан у Бањалуци током 2017. године, Уред дисциплинског тужиоца је анализирао образложење и закључке наведених одлука, закључујући да су неосновани апелантови наводи да је дисциплинска одлука у овом дијелу донесена произвољном оцјеном доказа, конкретно исказа свједока, о чему се детаљно изјаснио у одговору. На основу свега наведеног, Уред дисциплинског тужиоца сматра да је апелација неоснована и предложио Уставном суду да је одбије као неосновану.

63. ВСТС се у исцрпном одговору на апелацију детаљно осврнуо на све релевантне приговоре које је апелант изнио у апелацији сматрајући их неоснованим. У погледу апелантових навода који се односе на одлуку ВСТС-а којом је продужен рок за окончање дисциплинског поступка за шест мјесеци, истакнуто је да је одлука донесена у складу с одредбом члана 73 Закона о ВСТСБиХ, којом је прописано да се „поступак за утврђивање дисциплинске одговорности мора окончати у року од годину дана од дана подношења званичне тужбе дисциплинској комисији, осим уколико се утврди разлог који продужење овог рока чини оправданим“, као и схватањима Уставног суда. У вези с наводом који се односи на учешће чланова Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије у одлучивању Вијећа у цјелини, истакнуто је да би искључење свих чланова Вијећа који су претходно учествовали у дисциплинским комисијама било супротно одредбама члана 14 став (1) Закона о ВСТСБиХ, којом је прописан кворум, односно неопходно присуство најмање 11 чланова Вијећа за доношење одлука Вијећа и у потпуности би онемогућило поступање Вијећа у одлучивању о жалбама на одлуке дисциплинских комисија. Чланови Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије имају право да учествују у одлучивању Вијећа као цјелине, како је то прописано чланом 60 став (6) Закона о ВСТСБиХ, осим ако се њихово изузеће тражи из разлога другачијег од разлога њиховог ранијег учешћа у доношењу одлуке о истој ствари. Дакле, састав Вијећа као трећестепеног органа у поступку одлучивања о жалби на одлуке нижестепеног органа (ДДК) одређен је Законом о ВСТСБиХ. Имајући у виду цитирану законску одредбу, јасно је да Вијеће није имало законски основ за доношење,

по службеној дужности, одлуке о искључењу чланова дисциплинских комисија због тога што су у истом предмету учествовали у доношењу одлуке као чланови дисциплинских комисија. Важно је истаћи и чињеницу да одлучивање Вијећа као цјелине представља трећи додатни степен преиспитивања одлука у дисциплинском поступцима и што само по себи представља додатни механизам заштите права носилаца правосудних функција. У односу на навод који се односи на апелантове захтјеве за изузеће предсједника ВСТС-а, те чланова дисциплинских комисија, ВСТС је у одговору навео да је апелација у овом дијелу недопуштена јер се поново покрећу иста питања о којима је већ одлучивано у предмету број АП 222/20. У контексту питања квалитета члана 60 став (6) Закона о ВСТС-у, истакнуо је да је Уставни суд у досадашњој пракси, укључујући и Одлуку број АП 222/20, није нашао да је цитирана одредба супротна Уставу Босне и Херцеговине. О неоснованости приговора у вези с коначном одлуком Вијећа као цјелине ВСТС се детаљно и исцрпно изјаснио. ВСТС је такође истакао да су неосновани апелантови наводи о повреди апелантовог права на правично суђење, у погледу навода да из ријечи „прикључиће се записнику“ (члан 68 став 3 ЗКПРС) не произлази забрана нити дисциплински прекршај и одговорност судије, те да није учињен прекршај одавања повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије јер издвојено и образложено судијско мишљење није законом одређено као повјерљива информација, при чему је указао на Закон о кривичном поступку Републике Хрватске. У контексту приговора којим апелант оспорава квалитет члана 103 став (2) Пословника ВСТС-а, истакнуто је да предметна одредба разрађује члан 60 став (6) Закона о ВСТС-у којим је прописано да се против одлуке Другостепене дисциплинске комисије о изрицању дисциплинске мјере може уложити жалба Вијећу као цјелини тако да су границе нормирања ове материје Пословником ВСТС-а одређене изричитом законском нормом. При томе ВСТС сматра да законом прописани концепт правних лијекова у дисциплинском поступку који се води против судија и тужилаца задовољава критеријуме постављене Европском конвенцијом. Право на жалбу које је омогућено Законом о ВСТС-у подразумијева приступ пуне јурисдикције, имајући у виду да се одлуке Првостепене дисциплинске комисије могу оспоравати жалбом, о којој одлучује Другостепена дисциплинска комисија, која мериторно испитује првостепену одлуку. С друге стране, постојање одређених ограничења у смислу дозвољености преиспитивања одлука у трећем степену, како то предвиђа Закон о ВСТС-у, не представља никакав изузетак и овакав концепт представља правило и у редовним судским поступцима. Предложено је да се апелација одбије као неоснована.

V. Релевантни прописи

64. **Закон о Високом судском и тужилачком вијећу Босне и Херцеговине** („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) у релевантном дијелу гласи:

Члан 54.

Опће одредбе о дисциплинској одговорности за дисциплинске прекршаје

Судија, тужилац, додатни судија или судија-поротник, укључујући и предсједнике судова, главне тужиоце и њихове замјенике, дисциплински су одговорни за законом прописане дисциплинске прекршаје које су учинили с умишљајем или из нехата.

Члан 56. став (1) тач. (4) и (22)

Дисциплински прекршаји судија

Дисциплински прекршаји судија су:

4. одавање повјерљивих информација које произилазе из вршења дужност судије;

22. понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције;

Члан 60.

Вођење дисциплинског поступка и жалбе

(1) Дисциплински поступак воде:

а) Првостепена дисциплинска комисија и

б) Другостепена дисциплинска комисија

(2) Првостепена и Другостепена дисциплинска комисија су независне и у потпуности надлежне за рјешавање дисциплинских ствари. Члан комисије који је учествовао у рјешавању неког предмета у Првостепеној комисији не може поступати у истој ствари у Другостепеној дисциплинској комисији.

(3) Првостепена дисциплинска комисија састављена од три члана, од којих су барем два чланови Вијећа, у првом степену утврђује дисциплинску одговорност и изриче мјере.

(4) Другостепена дисциплинска комисија састављена од три члана Вијећа одлучује о жалбама на одлуке Првостепене дисциплинске комисије.

Другостепена дисциплинска комисија може потврдити, укинути или преиначити одлуку или дисциплинске мјере које је изрекла Првостепена дисциплинска комисија.

(5) У дисциплинским поступцима који се воде против судија, већина чланова комисије ће, и у првом и у другом степену, бити судије. У дисциплинским поступцима који се воде против тужилаца, већина чланова комисије ће, и у првом и у другом степену, бити тужиоци.

(6) Против одлуке Другостепене дисциплинске комисије о изрицању дисциплинске мјере може се уложити жалба Вијећу као ијелини. Ако Вијеће не потврди мјеру разрјешења, Вијеће може изрећи другу мјеру предвиђену овим законом. Чланови Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије имају право да учествују, осим ако се њихово изузеће тражи из разлога другачијег од разлога њиховог ранијег учешћа у доношењу одлуке о истој ствари.

(7) Судија или тужилац који је разрјешен дужности одлуком Вијећа може уложити жалбу Суду Босне и Херцеговине једино на основу једног или оба доље наведена разлога:

а) да је Вијеће, приликом вођења дисциплинског поступка након којег је услједила одлука о мјери разрјешења дужности, учинило материјалну повреду правила поступка предвиђених овим законом;

б) да је Вијеће, приликом вођења дисциплинског поступка након којег је услједила одлука о мјери разрјешења дужности, погрешно примијенило закон.

(8) Суд Босне и Херцеговине мора примити жалбу из става 7. овог члана у року од три (3) седмице од дана кад је судија или тужилац примио одлуку Вијећа. Суд Босне и Херцеговине у скраћеном поступку одбацује жалбе уложене након тог рока.

Члан 73.

Застаријевање вођења дисциплинског поступка

Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности мора се окончати у року од годину дана од дана подношења званичне тужбе дисциплинској

комисији, осим уколико се утврди разлог који продужење овог рока чини оправданим.

65. **Пословник Високог судског и тужилачког вијећа Босне и Херцеговине** („Службени гласник БиХ“ бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21 и 35/21) у релевантном дијелу гласи:

Одјељак Б. Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности

Члан 79.

(Супсидијарна примјена Закона о парничном поступку)

У свим питањима која се односе на дисциплински поступак, која нису обухваћена Законом и овим пословником, сходно се примјењују одредбе Закона о парничном поступку према мјесту учињења дисциплинског прекршаја.

Члан 103.

(Жалбе на одлуке Другостепене дисциплинске комисије)

(1) На одлуку Другостепене дисциплинске комисије може се уложити жалба Вијећу као цјелини у писменој форми у року од осам дана од дана достављања.

(2) Одлука Другостепене дисциплинске комисије може се побијати само због изречене дисциплинске мјере.

(3) Предсједник одређује за извјестиоца члана Вијећа који није учествовао у одлучивању у истом предмету и који прије расправљања и гласања излаже предмет Вијећу. Додатне информације о предмету може изложити и надлежни одјел Секретаријата.

(4) Вијеће о жалби одлучује на сједници.

(5) Одлука Вијећа је коначна.

66. **Закон о кривичном поступку Републике Српске** („Службени гласник Републике Српске“ бр. 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21). У конкретном случају примјењује се **Закон о кривичном поступку Републике Српске** („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12) који је важио у релевантном периоду, а који у битном дијелу гласи:

Записник о вијећању и гласању

Члан 68.

- (1) *О вијећању и гласању саставиће се посебан записник.*
- (2) *Записник о вијећању и гласању судског вијећа садржи ток гласања и одлуку која је донесена.*
- (3) *Записник потписују сви чланови вијећа и записничар. Одвојена мишљења прикључиће се записнику о вијећању и гласању, ако нису унесена у записник.*
- (4) *Записник о вијећању и гласању затвориће се у посебан омот. Овај записник може разгледати само вијеће вишег суда када рјешава о правном лијеку и у том случају дужно је да записник поново затвори у посебан омот и да на омоту назначи да је разгледало записник.*

Тајно засједање

Члан 77.

- (1) *Вијећање и гласање врши се у тајном засједању.*
- (2) *У просторији у којој се врши вијећање и гласање могу бити присутни само чланови вијећа и записничар.*

VI. Допустивост

67. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

68. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако је поднесена у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

Допустивост у односу на Рјешење Уставног суда број СУ-11-1212-3/20 од 24. новембра 2020. године

69. При испитивању допустивости апелација Уставни суд је пошао од одредаба члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине и члана 18 став (3) тачка а) Правила Уставног суда.

Члан VI/36) Устава Босне и Херцеговине гласи:

Уставни суд има и апелациону надлежност над питањима по овом Уставу, која проистичу из пресуде сваког суда у Босни и Херцеговини.

Члан 18 став (3) тачка а) Правила Уставног суда гласи:

(3) Апелација није допуштена ако постоји неки од сљедећих случајева:

а) Уставни суд није надлежан за одлучивање;

70. Уставни суд подсјећа на своју надлежност из члана VI/36) Устава Босне и Херцеговине, према којој „Уставни суд има и апелациону надлежност над питањима по овом Уставу, која проистичу из пресуде сваког суда у Босни и Херцеговини.“

71. Слиједећи праксу у предметима у којима су апеланти оспоравали одлуке Уставног суда, Уставни суд указује да у овом дијелу није надлежан да одлучује јер оспорени акт нема својство пресуде, бар не у оној мјери да је донио *било који суд у Босни и Херцеговини*, односно нема својство одлуке у смислу члана 18 став (1) Правила Уставног суда (види Уставни суд, Одлука о допустивости број АП 5489/15 од 6. децембра 2016. године и Одлука допустивости број АП 1380/16 од 7. марта 2017. године, доступне на www.ustavnisud.ba).

72. Имајући у виду одредбу члана 18 став (3) тачка а) Правила Уставног суда, према којој ће се апелација одбацити као недопуштена уколико се утврди да Уставни суд није надлежан за одлучивање, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

Допустивост у односу на одлуке ВСТС-а

73. У складу са чланом VI/36) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

74. У складу са чланом 18 став (1) Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме побија, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако је поднесена у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку који је користио.

75. У контексту напријед наведеног, а будући да су оспорене одлуке ВСТС-а, Уставни суд указује да је у својој пракси већ разматрао ово питање (види Одлуку о допустивости и меритуму број АП 633/04 од 27. маја 2005. године) и закључио: „У погледу дисциплинског поступка против судија и тужилаца, који води ВСТС, имајући у виду начин постављања, трајање мандата, постојање гаранција против вањског притиска и утисак који ВСТС одаје у

погледу независности, Уставни суд сматра да ВСТС, иако није суд класичне врсте, представља тијело које се може сматрати 'независним и непристрасним трибуналом, образованим на основу закона' у смислу захтјева из члана 6 став 1 Европске конвенције. Слиједи и закључак да се одлуке таквог тијела, донесене у дисциплинском поступку, морају сматрати 'пресудама, односно одлукама' у смислу члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине и члана 15 став 3 Пословника Уставног суда [сада члана 18 став (1) Правила Уставног суда], које Уставни суд има надлежност разматрати“. Процесне одлуке ВСТС-а које апелант оспорава Уставни суд ће посматрати у контексту дисциплинског поступка као цјелине који је окончан оспореном одлуком.

76. У конкретном случају предмет оспоравања апелацијом је коначна Одлука ВСТС-а број 04-07-6-1699-4/2020 од 30. септембра 2020. године којом је дисциплински поступак окончан, против које нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Апелант је оспорену одлуку примио 7. октобра 2020. године, а апелација је поднесена 2. децембра 2020. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 18 став (1) Правила Уставног суда. Коначно, апелација испуњава и услове из члана 18 ст. (3) и (4) Правила Уставног суда јер не постоји неки формални разлог због којег апелација није допустива, нити је очигледно (*prima facie*) неоснована.

77. Имајући у виду одредбе члана VI/3б) Устава Босне и Херцеговине и члана 18 ст. (1), (3) и (4) Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација испуњава услове у погледу допустивости.

VII. Меритум

78. Апелант тврди да су му одлукама ВСТС-а повријеђена права из чл. I/2, II/3.е), г), х) и II/4 Устава Босне и Херцеговине, те из чл. 6, 9,10, 13 и 14 Европске конвенције.

Право на правично суђење

79. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

е) Право на правичан поступак у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези с кривичним поступком.

80. Члан 6 став 1 Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања његових грађанских права и обавеза или кривичне оптужбе против њега, свако има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом установљеним законом. Пресуда се изриче јавно, али се штампа и јавност могу да искључе из цијелог или дијела суђења у интересу морала, јавног реда или националне безбједности у демократском друштву, када то захтијевају интереси малолјетника или заштита приватног живота странака, или у мјери која је, по мишљењу суда, строго потребна у посебним околностима када би јавност могла да нашкоди интересима правде.

81. Уставни суд подсјећа да је у својој досадашњој пракси заузео став да апелант у овом случају ужива гаранције члана 6 став 1 Европске конвенције с аспекта гаранције коју пружа „грађански“ ниво права на правично суђење (види, између осталих, Одлука о допустивости и меритуму број АП 222/20 од 23. јуна 2020. године, ст. 86–88, АП 147/09 од 23. марта 2012. године, став 59; Одлука о допустивости и меритуму број АП 3080/09 од 25. септембра 2010. године, ст. 36–39, доступне на www.ustavnisud.ba). Стога ће Уставни суд испитати случај у свјетлу заштите апелантових „грађанских права“, коју пружају члан II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члан 6 став 1 Европске конвенције.

Непристрасност

82. Према добро утврђеној пракси Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) и Уставног суда, постојање непристрасности се, у сврху члана 6 став 1 Европске конвенције, мора оцијенити према субјективном тесту према којем се утврђује постоје ли личне предрасуде судије који је судио у одређеном предмету, те према објективном тесту, према којем се утврђује је ли суд, између осталог, и својим саставом пружио довољне гаранције да се искључи оправдана сумња у вези с његовом непристрасношћу (види Европски суд, *Межнарић против Хрватске*, пресуда од 15. јула 2005. године, апликација број 71615/01, тачка 29 и Уставни суд, Одлука број АП 1785/06 од 30. марта 2006. године). Што се тиче субјективног теста, судијина лична непристрасност се мора претпоставити, све док се супротно не докаже (види Европски суд, *Wettstein против Швајцарске*, пресуда од 21. децембра 2000. године, Извјештаји о пресудама и одлукама 2000-ХП, тачка 43). У односу на објективну непристрасност, мора се утврдити могу ли се, независно од понашања одређеног судије, утврдити чињенице које могу довести у сумњу његову непристрасност.

83. У конкретном случају, Уставни суд запажа да апелант апелацијом оспорава рјешење председника ВСТС-а, односно рјешење ВСТС-а којима су апелантови захтјеви за изузеће бившег председника ВСТС-а Милана Тегелтије од поступања у одлучивању у оквиру предметног дисциплинског поступка, односно изузеће чланова вијећа Првостепене, односно Другостепене дисциплинске комисије од одлучивања у Вијећу као цјелине одбијени као неосновани.

84. У том правцу Уставни суд запажа да је апелант захтјев за изузеће тадашњег председника ВСТС-а заснивао на његовој изјави датој у емисији „Магазин Мрежа“ емитованој 25. марта 2019. године у 20.10 часова на ФТВ: „Истина је да се против судије Благојевића води један озбиљан дисциплински поступак због његових озбиљних дисциплинских прекршаја овдје у Савјету, који ће ускоро бити завршен“ на који начин је именовани, према апелантовој оцјени, прејудицирао свој глас у овом предмету, односно доказао своју пристрасност. ВСТС је захтјев одбио јер у захтјеву није указано на било какве објективне показатеље сумње у непристрасност Милана Тегелтије, нити околности које би указивале на његово тенденциозно поступање мотивисано његовом субјективном пристрасношћу у поступку. ВСТС је у образложењу посебно нагласио да је имао у виду да је Уставни суд у Одлуци број АП 222/20 анализирао садржај исте изјаве, те да је закључио да из цитиране изјаве не произлази формирано негативно мишљење у вези с апелантом. Како апелант у конкретном случају наводе о субјективној непристрасности бившег председника ВСТС-а Милана Тегелтије доводи у контекст исте изјаве коју је Уставни суд анализирао у Одлуци број АП 222/20, при чему апелант није изнио нове околности које би довеле у сумњу непристрасност (објективну или субјективну) бившег председника ВСТС-а Милана Тегелтије, Уставни суд сматра да је овај приговор неоснован, уз позивање на разлоге које је Уставни суд о том приговору већ дао у Одлуци број АП 222/20. Незадовољство Одлуком број АП 222/20 које апелант исказује у наводима апелације не може утицати на другачију одлуку Уставног суда у контексту овог приговора и чињенице да се Уставни суд у цитираној одлуци већ изјаснио о истом приговором.

85. Уставни суд запажа да је председник ВСТС-а рјешењем одбио апелантов захтјев за изузеће чланова вијећа ВСТС-а који су били чланови Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије од одлучивања у Вијећу као цјелине у предметном дисциплинском поступку. У образложењу рјешења је, између осталог, наведено да је чланом 60 став (6) Закона о ВСТС-у изричито прописано да чланови Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије имају право да учествују у доношењу одлуке Вијећа као цјелине,

осим уколико се њихово изузеће тражи из разлога другачијег од разлога њиховог ранијег учешћа у доношењу одлуке о истој ствари. Још је истакнуто да такво законско рјешење представља додатни механизам заштите права носилаца правосудних функција против којих се води дисциплински поступак, те да поступање ВСТС-а у саставу који је одређен чланом 4 став 1 Закона о ВСТС-у није супротно начелима права на правично суђење односно праву на непристрасан суд, те не покреће питање објективне непристрасности суда, о чему је свој став заузео Уставни суд у неколико својих одлука АП 3080/08, АП 4005/16 и АП 222/20. Приговор о непристрасности чланова Првостепене, односно Другостепене дисциплинске комисије који одлучују у Вијећу као цјелина апелант доводи у везу с објективном непристрасношћу у контексту члана 60 став (6) Закона о ВСТС-у, указујући на квалитет законске норме. Уставни суд запажа да се о истом питању већ изјаснио у својој пракси. Тако је Уставни суд у Одлуци број АП 222/20 (тачка 90) истакао: „Уставни суд указује да одлучивање ВСТС-а као цјелине, у складу са чланом 60 став (6) Закона о ВСТСБиХ, представља трећи додатни степен преиспитивања одлука у дисциплинском поступку и могућност да жалба, о којој је већ одлучено у другостепеном поступку, буде поново разматрана од овог тијела у пуном саставу, што је неуобичајено у редовним судским поступцима и што, само по себи, представља додатни механизам заштите права носилаца правосудних функција према којима се поступак води. Стога поступање ВСТС-а у саставу који је одређен чланом 4 став (1) Закона о ВСТСБиХ и у складу са чланом 60 став (6) није супротно принципима права на правично суђење, односно праву на непристрасан суд, те, према оцјени Уставног суда, не покреће питање објективне непристрасности суда. У односу на члан 60 став (6) Закона о ВСТС-у, Уставни суд је заузео став да формулација наведене одредбе искључује законски претпостављену објективну пристрасност судија у ситуацијама када у одлучивању Вијећа као цјелине учествују и чланови првостепене и другостепене комисије (види Уставни суд, Одлуке број *АП 3080/09* од 24. септембра 2014. године, став 61, и број *АП 4005/16* од 6. децембра 2018. године, став 39, доступне на www.ustavnisud.ba). Слиједећи сопствену праксу у ситуацији када апелант не нуди релевантну аргументацију којом би заузети став Уставног суда довео у питање, Уставни суд сматра да су апелантови наводи којим покреће питање објективне непристрасности Вијећа ВСТС-а као цјелине у контексту члана 60 став (6) Закона о ВСТС-у неосновани.

Застарјелост вођења дисциплинског поступка

86. Повреду права на правично суђење апелант види и у томе што је Одлуком број 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године, којом је усвојен приједлог Првостепене

дисциплинске комисије за продужење рока за окончање дисциплинског поступка, произвољном примјеном одредбе члана 73 Закона о ВСТС-у, с обзиром на то да, како наводи, нису постојали разлози који би оправдали продужење рока, а и дио законске одредбе „осим уколико се утврди разлог који продужење овог рока“ је супротан принципу владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине јер није довољно прецизан. Будући да је продужење рока за окончање дисциплинског поступка било произвољно и без правног основа, апелант тврди да је наступила застарјелост вођења дисциплинског поступка.

87. У вези с овим апелантовим наводима, Уставни суд подсјећа да је Уставни суд Одлуком о допустивости број АП 2388/19 одбацио као преурањену апелантову апелацију поднесену против наведене Одлуке ВСТС-а број 04-07-6-315-70/2019 од 15. маја 2019. године о продужењу рока за окончање дисциплинског поступка због тога што је у вријеме одлучивања о тој апелацији предметни дисциплински поступак био у току (види тачку 3 ове одлуке).

88. Уставни суд запажа да су се питањем продужења рока за окончање дисциплинског поступка исцрпно бавили и Уред дисциплинског тужиоца, али и ВСТС у одговору на апелацију када су детаљно образложили из којих разлога је дошло до продужења рока за окончање дисциплинског поступка, те да је дисциплински поступак спроведен у складу са чланом 73 Закона о ВСТС-у. Уред дисциплинског тужиоца је посебно нагласио да одлуку о продужењу рока за окончање дисциплинског поступка, која му је достављена, апелант није оспоравао у дисциплинском поступку пред ВСТС-ом.

89. Дакле, из наведеног произлази да апелант у поступку доношења одлука које предметном апелацијом оспорава није истицао приговор застарјелости вођења дисциплинског поступка, већ је ове наводе истицао у апелацијама које је подносио Уставном суду. С обзиром на то да прије свега Првостепена и Другостепена дисциплинска комисија нису имали прилику да се изјасне о овим наводима и да о њима расправљају, апелант не може на овим питањима с успјехом истрајавати у поступку пред Уставним судом (види, поред осталих, Уставни суд, Одлука број АП 476/04 од 17. децембра 2004. године, тачка 26, објављена у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“ број 34/05 од 31. маја 2005. године).

Остали аспекти права на правично суђење

90. Апелант проблематизује квалитет члана 103 став (2) Пословника ВСТС-а у контексту одлуке Вијећа ВСТС-а којом се одлучење о жалбеним приговорима своди на испитивање у

дијелу изречене дисциплинске мјере што, према апелантовом мишљењу, није у складу са чланом 6 став 1 Европске конвенције у вези са чланом 13 Европске конвенције.

91. Уставни суд указује да је приликом одлучења узео у обзир и исцрпене одговоре Уреда дисциплинског тужиоца и ВСТС-а који су се додатно врло исцрпно бавили апелантовим релевантним приговорима, оцијенивши их неоснованим. У том правцу Уставни суд у контексту изнесеног приговора издваја дио из одговора у којем се ВСТС детаљно бавио чланом 103 став (2) Пословника ВСТС-а чији је квалитет апелант оспорио (види одговор ВСТС-а). У вези с тим, Уставни суд подсјећа да свака држава има дискреционо право да сама организује правни систем унутар којег ће свакоме омогућити приступ суду када се ради о „утврђивању грађанских права и обавеза“. На тај начин произлази право државе да од сваког тражи да поштује релевантне домаће правне прописе којима се прописују поступци пред надлежним органима. Овдје се мисли, прије свега, на прописе од којих зависи надлежност органа и допустивост правног лијека (види Уставни суд, Одлука број У 25/03 од 21. јануара 2004. године, тачка 22, објављена у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“ број 40/04). Сходно наведеном и према оцјени Уставног суда, осигурањем права на жалбу о којој одлучује Другостепена дисциплинска комисија без ограничења у контексту обима преиспитивања првостепене одлуке, те осигурањем трећег додатног степена преиспитивања одлуке у дисциплинском поступку у односу на изречену дисциплинску мјеру, како је то прописано Законом о ВСТС-у и Пословником ВСТС-а, у складу је с гаранцијама права на правично суђење.

92. Апелант потом тврди да је у предметном дисциплинском поступку произвољно изведен закључак да је апелант одговоран за дисциплински прекршај из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“ и тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“.

93. У вези с овим наводима, Уставни суд указује на то да, према пракси Европског суда и Уставног суда, задатак ових судова није преиспитивање закључака редовних судова у погледу чињеничног стања и примјене права (види Европски суд, *Pronina против Русије*, одлука о допустивости од 30. јуна 2005. године, апликација број 65167/01). Наиме, Уставни суд није надлежан да супституише редовне судове у процјени чињеница и доказа, већ је, генерално, задатак редовних судова да оцијене чињенице и доказе које су извели (види Европски суд, *Thomas против Уједињеног Краљевства*, пресуда од 10. маја 2005. године, апликација број 19354/02). Задатак Уставног суда је да испита да ли су, евентуално,

повријеђена или занемарена уставна права (право на правично суђење, право на приступ суду, право на дјелотворан правни лијек и др.), те да ли је примјена закона била, евентуално, произвољна или дискриминациона.

94. Уставни суд је такође у својим бројним одлукама нагласио да је ван његове надлежности да процјењује квалитет закључака редовних судова у погледу оцјене доказа, уколико се ова оцјена не доима очигледно произвољном. Исто тако, Уставни суд се неће мијешати у начин на који су редовни судови усвојили доказе као доказну грађу. У вези с тим, Уставни суд се неће мијешати ни у то којим доказима, страна у поступку, редовни судови поклањају повјерење на основу слободне судијске процјене. То је искључиво улога редовних судова, чак и када су изјаве свједока на јавној расправи и под заклетвом супротне једна другој (види Уставни суд, Одлука број АП 612/04 од 30. новембра 2004. године и Европски суд, *Doorson против Холандије*, пресуда од 6. марта 1996. године, апликација број 20524/92, тачка 78).

95. Уставни суд ће се, дакле, изузетно упустити у испитивање начина на који су надлежни судови утврђивали чињенице и на тако утврђене чињенице примјенили позитивноправне прописе када је очигледно да је у одређеном поступку дошло до произвољног поступања редовног суда, како у поступку утврђивања чињеница тако и примјене релевантних позитивноправних прописа (види Уставни суд, Одлука број АП 311/04 од 22. априла 2005. године, став 26). У контексту наведеног, Уставни суд подсјећа и да је у више својих одлука указао да очигледна произвољност у примјени релевантних прописа никада не може водити ка правичном поступку (види Уставни суд, Одлука број АП 1293/05 од 12. септембра 2006. године, тачка 25 и даље и, *mutatis mutandis*, Европски суд, *Анђелковић против Србије*, пресуда од 9. априла 2013. године, тачка 24). Сходно наведеном, Уставни суд ће испитати да ли је чињенично стање погрешно утврђено, односно да ли је приликом одлучења дошло до произвољне примјене материјалног и процесног права.

96. Прије свега, имајући у виду образложења оспорених одлука у контексту апелантових изнесених приговора, Уставни суд не уочава да су изнесени приговори оправдани. Из образложења Првостепене и Другостепене дисциплинске комисије произлази да током поступка није било спорно да је апелант након вијећања и гласања у кривичном предмету Окружног суда у Бањалуци затражио од предсједника судског вијећа да приликом јавне објаве пресуде обавијести присутне да он као члан вијећа има издвојено неслажуће мишљење, што је предсједник судског вијећа одбио упозоривши га да би јавним саопштавањем издвојеног мишљења била повријеђена тајност вијећања и гласања. Међутим,

након што је јавно објављена пресуда и предсједник вијећа и други члан вијећа напустили судницу, апелант је присутним саопштио да има издвојено супротно неслажуће мишљење у погледу дјела из тачке један оптужнице – тешко убиство у покушају, да је за то дјело тужени требао бити ослобођен и због присутних медија и јавности обавијестио да ће своје издвојено написано мишљење са потпуним образложењем доставити у спис, те да моли и захтијева да се његово издвојено мишљење не затвара ни у какав посебан омот, јер се према ЗКПРС у посебан омот затвара само записник о вијећању и гласању. Поред тога, затражио је да се његово издвојено неслажуће мишљење достави странкама у поступку и оштећеном.

97. У вези с тим, Уставни суд запажа да су приликом доношења одлука о апелантовој дисциплинској одговорности Првостепена и Другостепена дисциплинска комисија указале на садржај одредби чл. 68 и 77 ЗКПРС, те су на основу разматрања наведених одредби закључили да је апелант својом јавном објавом неслажућег издвојеног мишљења повриједио цитиране одредбе ЗКПРС, те самим тим и починио дисциплински прекршај из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у: „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“. Уставни суд запажа да је првостепена дисциплинска комисија истакла да чланови кривичног вијећа током вијећања и гласања могу изнијети своја запажања у погледу проведеног кривичног поступка, процедуралних недостатака и чињеничног описа дјела и евентуално издвојити своје мишљење у односу на одлуку вијећа. Међутим, таква запажања члана вијећа у вези примјене закона о кривичном поступку и кривичног закона на конкретан случај која могу бити супротна у односу на запажања осталих чланова кривичног вијећа не оправдавају јавно објављивање издвојеног мишљења. Чињеница је, као што је Другостепена дисциплинска комисија истакла, да предметни дисциплински поступак, као и сама жалба, отвара питање мањинског судијског мишљења, односно права судије да изрази и јавно изнесе своје мањинско правно мишљење, те да није спорно да је у појединим европским земљама дозвољено јавно саопштавање и објављивање издвојеног неслажућег мишљења и у поступцима пред редовним судовима, али да Босна и Херцеговина не припада том правном кругу европских земаља. Осим тога, у конкретном случају је битно и то да су одредбе чл. 68 и 77 ЗКПРС довољно јасне и прецизне да се из њих може закључити да судија има право на издвојено неслажуће мишљење, али не и право на јавно саопштавање таквог мишљења приликом објављивања пресуде. Из наведеног произлази да су надлежне дисциплинске комисије размотриле апелантове идентичне наводе и дале разлоге зашто они не могу довести до другачијег рјешења конкретне дисциплинске ствари. Имајући у виду наведене одредбе ЗКПРС и доводећи их у везу са одредбама из члана 56 тачка 4 Закона о ВСТС-у којим је као

дисциплински прекршај прописано „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“, Уставни суд, супротно апелантовим наводима, не запажа произвољност у образложењу дисциплинских комисија и ВСТС-а да је апелант поступајући на наведени начин починио предметни дисциплински прекршај.

98. Такође, у вези с дисциплинским прекршајем из члана 56 тачка 22 Закона о ВСТС-у: „понашање у суду и изван суда које штети угледу судијске функције“, за који је апелант такође проглашен кривим, у вези с догађајима током семинара који је организовао ЦЕСТРС, Уставни суд запажа да је током поступка пред Првостепеном дисциплинском комисијом проведен велики број доказа које су предложили апелант и дисциплински тужилац, који су оцијењени појединачно и у међусобној вези, при чему није изостала анализа проведених доказа, о чему се Првостепена дисциплинска комисија детаљно изјаснила у образложењу одлуке, те је несумњиво утврдила да је апелант починио прекршај за који је проглашен одговорним, дајући за свој став јасно и аргументовано образложење које се не доима произвољним, како у сегменту чињеничног утврђења тако и у сегменту примјене материјалног и процесног права, што је потврдила и Другостепена дисциплинска комисија.

99. Имајући у виду све наведено, Уставни суд сматра да у одлукама донесеним у предметном дисциплинском поступку нема ништа што би указивало на произвољност, било код утврђивања и оцјене чињеница или код примјене материјалног и процесног права, те да оне садрже образложење које задовољава захтјеве из члана 6 став 1 Европске конвенције. Стога, Уставни суд сматра да нема кршења права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 Европске конвенције.

Право на слободу изражавања

100. Члан II/3 Устава Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

1. Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и основне слободе из става 2 овог члана, а она обухватају:

х) Слободу изражавања.

101. Члан 10 Европске конвенције гласи:

1. Свако има право на слободу изражавања. Ово право обухвата слободу сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мијешања јавне власти и без обзира на границе. Овај члан не спречава

државе да захтијевају дозволе за рад радио, телевизијских и кинематографских предузећа.

2. Пошто остваривање ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, оно се може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву у интересу националне безбједности, територијалног интегритета или јавне безбједности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, заштите угледа или права других, спречавања откривања информација добијених у повјерењу, или ради очувања ауторитета и непристрасности судства.

102. Уставни суд подсјећа да право на слободу изражавања из члана 10 Европске конвенције спада у групу тзв. квалификованих права за која је карактеристично да првим ставом дефинишу само право, а другим ставом дефинишу дозвољена мијешања и ограничења тих права под условима прописаним другим ставом, међу којим ограничењима је очување ауторитета и непристрасности судске власти.

103. У конкретном случају, апелант је у дисциплинском поступку проглашен одговорним за прекршај „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужност судије“ због јавног објављивања свог издвојеног неслажућег мишљења у кривичном предмету јер је у дисциплинском поступку утврђено да издвојена или одвојена мишљења представљају дио записника о вијећању и гласању и као таква не могу бити јавно објављена јер је то супротно одредбама чл. 68 и 77 ЗКПРС. Наведене одредбе су довољно јасне и прецизне да се из њих може закључити да судија има право на издвојено неслажуће мишљење, али не и право на јавно саопштавање таквог мишљења приликом објављивања пресуде. О томе су се надлежне дисциплинске комисије довољно јасно изјасниле, а у датом образложењу Уставни суд није запазио произвољност у сегментима на које је апелант указао, о чему се Уставни суд детаљније изјаснио у оквиру навода о кршењу права на правично суђење. Стога је мијешање у апелантово право на слободу изражавања било законито.

104. Дакле, у конкретном случају апелант је у дисциплинском поступку проглашен одговорним за прекршај „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије“, а једно од ограничења права на слободу изражавања је очување ауторитета и непристрасности судске власти. Из наведеног произлази да је мијешање у слободу изражавања било „неопходно у демократском друштву“ ради очувања ауторитета и

непристрасности судске власти, при чему је у датим околностима изрицањем дисциплинске мјере јавна опомена успостављена правична равнотежа између апелантовог права на слободу изражавања и интереса очувања ауторитета и непристрасности судске власти.

105. Имајући у виду наведено, слиједи да су неосновани апелантови наводи о повреди права на слободу изражавања из члана II/3x) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције.

Право на слободу мисли

106. У вези с апелантовим наводима да му је оспореним пресудама повријеђено право на слободу мисли, савјести и вјероисповијести из члана II/3г) Устава Босне и Херцеговине и члана 9 Европске конвенције, Уставни суд запажа да су мисли и ставови недодирљиви све док нису изражени, те да увјерења постају истински вриједна за лице само онда када их може изразити. Тек тада јавно испољавање мисли и ставова може заћи у област слободе изражавања или неког другог права гарантованог Европском конвенцијом. С обзиром на закључак Уставног суда да је мијешање у апелантово право на слободу изражавања било „неопходно у демократском друштву“ и пропорционално циљу којем се тежило ради „очувања ауторитета и непристрасности судске власти“ и да стога није прекршено апелантово право на слободу изражавања, Уставни суд сматра да у околностима конкретног случаја нема потребе да посебно анализира право на слободу мисли, савјести и вјере, те закључује да су апелантови наводи о повреди овог права, такође, неосновани.

Остали приговори

107. Апелант се позива на кршење чл. I/2 и II/4 Устава Босне и Херцеговине, као и чл. 13 и 14 Европске конвенције. У вези с тим, Уставни суд запажа да се апелантове тврдње о кршењу наведених права заснивају на истим наводима које је он истакао у вези с кршењем права на правично суђење, односно примјеном права и квалитети закона. С обзиром на то да је Уставни суд утврдио да није било кршења права на правично суђење у сегментима на које је апелант указао, Уставни суд сматра да су и апелантови наводи о кршењу права из чл. I/2 и II/4 Устава Босне и Херцеговине, као и чл. 13 и 14 Европске конвенције, такође, неосновани.

VIII. Закључак

108. Уставни суд закључује да није дошло до повреде апелантовог права на непристрасност суда као сегмента права на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције у ситуацији када наводи о пристрасности

бившег предсједника ВСТС-а, односно чланова ВСТС-а нису доказани нити у објективном, нити у субјективном смислу.

109. Уставни суд закључује да није прекршено апелантово право на правично суђење из члана II/3е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6 став 1 Европске конвенције када је на основу проведених релевантних доказа несумњиво утврђена апелантова дисциплинска одговорност за прекршаје из члана 56 тачке 4 и 22 Закона о ВСТС-у и изречена одговарајућа дисциплинска мјера, за шта су надлежна дисциплинска тијела ВСТС-а дала довољно јасна и аргументована образложења, при чему је право на жалбу о којој одлучује Другостепена дисциплинска комисија без ограничења у контексту обима преиспитивања првостепене одлуке, у вези с осигурањем трећег додатног степена преиспитивања одлуке у дисциплинском поступку у односу на изречену дисциплинску мјеру, како је то прописано Законом о ВСТС-у и Пословником ВСТС-а, у складу с гаранцијама права на правично суђење.

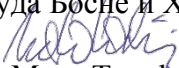
110. Уставни суд закључује да нема повреде права на слободу изражавања из члана II/3х) Устава Босне и Херцеговине и члана 10 Европске конвенције када је оспореним одлукама донесеним у дисциплинском поступку апелант проглашен одговорним за прекршај „одавање повјерљивих информација које произлазе из вршења дужности судије“, а једно од ограничења права на слободу изражавања је очување ауторитета и непристрасности судске власти.

111. Уставни суд закључује да нема повреде права из члана II/3г) Устава Босне и Херцеговине, односно члана 9 Европске конвенције када апелант кршење тог права везује за наводе о повреди права на слободу изражавања, а Уставни суд је закључио да су ти наводи неосновани.

112. Уставни суд, такође, закључује да нема повреде права из члана из чл. I/2 и II/4 Устава Босне и Херцеговине, као и чл. 13 и 14 Европске конвенције када апелант кршење тих права везује за примјену права, односно квалитет закона који су примијењени у конкретном случају, а Уставни суд је у оквиру права на правично суђење утврдио неоснованост тих приговора.

113. На основу члана 18 став (3) тачка а) и члана 59 ст. (1) и (3) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

114. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине

Мато Тадић